

Brussel, 13.03.2012
C(2012) 1656 final

**Betreft: Steunmaatregel SA.34102 (2012/N) - Nederland
Aanpassing risicokapitaalregeling "Omnibus Decentraal - Module 9:
risicokapitaal voor het MKB"**

Excellentie,

1. DE PROCEDURE

- (1) Bij elektronische aanmelding van 6 februari 2012, die diezelfde dag nog door de Commissie is geregistreerd, hebben de Nederlandse autoriteiten bovenstaande maatregel bij de Commissie aangemeld overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna "VWEU" genoemd). Bij brief van 14 februari 2012, die diezelfde dag nog door de Commissie is geregistreerd, hebben de Nederlandse autoriteiten aanvullende informatie ingediend.
- (2) De aangemelde maatregel bestaat in een aanpassing van een bestaande regeling voor risicokapitaalsteun, "Omnibus Decentraal - Module 9: Risicokapitaal voor het MKB". Deze regeling risicokapitaalsteun werd op 22 april 2008¹ door de Commissie goedgekeurd, op grond van de communautaire richtsnoeren inzake staatssteun ter bevordering van risicokapitaalinvesteringen in kleine en middelgrote ondernemingen² (hierna "de richtsnoeren risicokapitaalsteun" genoemd).

¹ Steunmaatregel N 726b/2007 (PB C 184 van 22.7.2008, blz. 5).

² PB C 194 van 18.8.2006, blz. 2.

Zijne Excellentie de Heer Uri. ROSENTHAL
Minister van Buitenlandse Zaken
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
NL - 2500 EB Den Haag

2. BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE STEUNMAATREGEL

2.1. Structuur, doelstelling en vorm van de steun

- (3) De regeling risicokapitaalsteun maakt deel uit van de algemene regeling Omnibus Decentraal, die een breed raamwerk biedt. Dit kader omvat zowel de regeling risicokapitaalsteun waarop het onderhavige besluit ziet, als een regeling voor staatssteun ten behoeve van onderzoek, ontwikkeling en innovatie (hierna "O&O&I" genoemd). Op 3 april 2008³ gaf de Commissie, op grond van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie⁴, toestemming voor het verlenen van O&O&I-steun in het kader van deze Omnibus Decentraal-regeling. Die regeling O&O&I-steun wordt in het onderhavige besluit niet behandeld en wordt hier alleen volledigheidshalve vermeld.
- (4) De risicokapitaalregeling omvat geen wettelijke verplichting om daadwerkelijk steun te verlenen. Zij dient alleen als een overkoepelende regeling die decentrale overheden zoals de Nederlandse provincies en gemeenten machtigt om steun te verlenen in de vorm van risicokapitaal zonder dat zij daarvoor vooraf de goedkeuring van de Commissie moeten krijgen, voor zover deze decentrale overheden alle criteria, definities en procedures in acht nemen die in de regeling zijn vastgesteld.
- (5) De betrokken regeling biedt de mogelijkheid om steun te verlenen in de vorm van:
 - de oprichting van investeringsfondsen ("durfkapitaalfondsen"), waarin de overheid een partner, investeerder of deelnemer is, zelfs tegen minder gunstige voorwaarden dan de overige investeerders;
 - garanties aan risicokapitaalverschaffers of durfkapitaalfondsen waarmee de investeringsverliezen deels kunnen worden opgevangen, of garanties voor leningen aan investeerders/fondsen voor risicokapitaalinvesteringen, mits de door de overheid geboden dekking van eventuele onderliggende verliezen niet meer dan 50% van het nominale gegarandeerde investeringsbedrag beloopt;
 - andere financiële instrumenten ten gunste van investeerders van risicokapitaal of durfkapitaalfondsen om extra kapitaal voor investeringen te verschaffen;
 - fiscale prikkels voor investeringsfondsen of beheerders daarvan, of voor investeerders, om risicokapitaalinvesteringen te doen.
- (6) In het kader van de regeling wordt financiering verschaft in tranches van maximaal 1,5 miljoen EUR per doel-kmo over een periode van twaalf maanden. Risicokapitaalmaatregelen die onder de regeling vallen, moeten ten minste 70% van hun totale budget in de vorm van aandelenkapitaal en hybride kapitaalinstrumenten aan doel-kmo's verschaffen.

³ Steunmaatregel N 726a/2007 (PB C 125 van 22.5.2008, blz. 5). Op 20.2.2012 heeft de Commissie, in staatssteunzaak SA.34101 (N/2011) (nog niet bekendgemaakt in het PB), goedkeuring verleend voor de verlenging van de looptijd van deze regeling tot en met 31.12.2017.

⁴ PB C 323 van 30.12.2006, blz. 1.

2.2. Nationale rechtsgrondslag

- (7) De rechtsgrondslag van de regeling is:
- Algemene wet bestuursrecht (Awb), Titel 4.2 (Subsidies);
 - Provinciewet;
 - Gemeentewet.

2.3. Looptijd; uitgetrokken middelen

- (8) De looptijd van de regeling zoals die thans is goedgekeurd, eindigt op 31 december 2015.
- (9) Het goedgekeurde budget bedroeg 3,745 miljard EUR voor het volledige Omnibus Decentraal-raamwerk: zowel de O&O&I-steunregeling (Steenmaatregel N 726a/2007 als verlengd via Steunmaatregel SA.34101) als de bestaande risicokapitaalregeling (Steenmaatregel N 726b/2007).

2.4. Indiening van jaarlijkse verslagen

- (10) De Nederlandse autoriteiten hebben de Commissie meegedeeld dat tot het tijdstip van aanmelding van de onderhavige maatregel, de provincies en gemeenten nog niet hadden gebruikgemaakt van de mogelijkheid om risicokapitaalsteun te verlenen in het kader van de Omnibus Decentraal-regeling. Daarom hebben de Nederlandse autoriteiten voor de bestaande regeling nog geen jaarlijkse verslagen ingediend.

3. AANGEMELDE WIJZIGINGEN VAN DE BESTAANDE REGELING

3.1. Verhoging van de maximale investeringstranche per doel-kmo over een periode van 12 maanden

- (11) De Nederlandse autoriteiten zijn voornemens de maximale investeringstranche per doel-kmo over een periode van 12 maanden te verhogen van 1,5 miljoen EUR tot 2,5 miljoen EUR. In dat verband verwijzen de Nederlandse autoriteiten naar punt 4.3.1 van de richtsnoeren risicokapitaalsteun, gewijzigd door de mededeling van de Commissie tot wijziging van de communautaire richtsnoeren inzake staatssteun ter bevordering van risicokapitaalinvesteringen in kleine en middelgrote ondernemingen⁵. Door deze laatste mededeling werd de uit hoofde van punt 4.3.1 van de richtsnoeren risicokapitaalsteun toegestane maximale investeringstranche opgetrokken van 1,5 miljoen EUR tot 2,5 miljoen EUR per doel-kmo over een periode van twaalf maanden.

3.2. Verlenging

- (12) De Nederlandse autoriteiten zijn voornemens de looptijd van de bestaande steunregeling met twee jaar te verlengen, tot en met 31 december 2017.

⁵ PB C 329 van 7.12.2010, blz. 4.

4. TOEZEGGINGEN

- (13) De Nederlandse autoriteiten hebben bevestigd dat zij alle toezeggingen die zij met betrekking tot de bestaande regeling hebben gedaan, bij de thans aangepaste regeling zullen blijven nakomen.
- (14) Aangezien de bestaande richtsnoeren risicokapitaalsteun van kracht zijn tot en met 31 december 2013, hebben de Nederlandse autoriteiten toegezegd om de maatregel in overeenstemming te brengen met alle dienstige maatregelen zodat deze voldoet aan de bepalingen van de toekomstige richtsnoeren.
- (15) De Nederlandse autoriteiten zegden toe om de maatregel aan te passen aan de toekomstige veranderingen in de regionale-steunkaart van Nederland vanaf 1 januari 2014.
- (16) Ten slotte hebben de Nederlandse autoriteiten de uitdrukkelijke verzekering gegeven dat, afgezien van verhoging van de maximale investeringstranches en de verlenging van de looptijd van de bestaande regeling, de aangemelde maatregel geen verdere wijzigingen van de bestaande regeling bevat.

5. BEOORDELING

- (17) De aangemelde verhoging van de maximale jaarinvesteringstranches heeft invloed op een van de criteria voor de verenigbaarheid van risicokapitaalsteun met de interne markt, namelijk het bedrag van de tranches voor risicokapitaalinvesteringen overeenkomstig punt 4.3.1 van de richtsnoeren risicokapitaalsteun. Deze aanpassing is echter in overeenstemming met punt 4.3.1 van de richtsnoeren risicokapitaalsteun, gewijzigd door de mededeling van de Commissie tot wijziging van de richtsnoeren risicokapitaalsteun.
- (18) De aangemelde verlenging van de looptijd van de regeling met twee jaar tot en met 31 december 2017 doet geen afbreuk aan de verenigbaarheid van de regeling met de interne markt. In dat verband neemt de Commissie nota van de bovenstaande toezeggingen die de Nederlandse autoriteiten hebben gedaan ten aanzien van de verlenging van de looptijd.

6. CONCLUSIE

- (19) De Commissie tekent in de eerste plaats aan dat de aangepaste regeling nog steeds in overeenstemming is met de richtsnoeren risicokapitaalsteun, gewijzigd door de mededeling van de Commissie tot wijziging van de richtsnoeren risicokapitaalsteun. Ten tweede zullen, afgezien van de aangemelde aanpassingen aan de bestaande steunregeling, geen andere onderdelen van de regeling worden aangepast.
- (20) Bijgevolg laten de aangemelde aanpassingen de vroegere beoordeling door de Commissie van deze steunregeling (in het kader van de zaak van Steunmaatregel N 726b/2007) onverlet, namelijk dat:
 - niet kan worden uitgesloten dat er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, VEG [thans artikel 107, lid 1, VWEU] op het niveau van de bij de regeling betrokken investeerders;

- de regeling op het niveau van het beheer van de investeringsfondsen staatssteun vormt in de zin van artikel 87, lid 1, VEG [thans artikel 107, lid 1, VWEU];
- niet kan worden uitgesloten dat er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, VEG [thans artikel 107, lid 1, VWEU] op het niveau van de ondernemingen waarin wordt geïnvesteerd, en
- dat de steun die in het kader van de risicokapitaalregeling "Omnibus Decentraal – Module 9: Risicokapitaal voor het MKB" wordt verleend, in overeenstemming is met de communautaire richtsnoeren inzake staatssteun ter bevordering van risicokapitaalinvesteringen in kleine en middelgrote ondernemingen.

7. BESLUIT

- (21) Op grond van de hier uitgevoerde beoordeling concludeert de Commissie dat de gewijzigde regeling "Omnibus Decentraal – Module 9: Risicokapitaal voor het MKB" verenigbaar is met de interne markt op grond van artikel 107, lid 3, onder c), VWEU en besluit zij geen bezwaar te maken tegen de aangemelde maatregel.
- (22) De Commissie herinnert de Nederlandse autoriteiten eraan dat alle voornemens om deze steunmaatregel aan te passen, bij de Commissie moeten worden gemeld.
- (23) Voorts herinnert de Commissie de Nederlandse autoriteiten aan hun verplichting om jaarlijks verslagen in te dienen over de tenuitvoerlegging van de regeling.

Ingeval deze brief vertrouwelijke gegevens mocht bevatten die niet mogen worden bekendgemaakt, wordt u verzocht de Commissie daarvan binnen vijftien werkdagen vanaf de ontvangst van dit schrijven in kennis te stellen. Ontvangt de Commissie binnen de vastgestelde termijn geen met redenen omkleed verzoek, dan neemt zij aan dat u instemt met mededeling aan derden en bekendmaking van de volledige tekst van dit schrijven in de authentieke taal op het internet:

http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/state_aids_texts_nl.htm

Dit verzoek dient bij aangetekend schrijven of bij faxbericht te worden gericht aan:

Europese Commissie
 Directoraat-generaal Concurrentie
 Directoraat Staatssteun
 Griffie Staatssteun
 1049 Brussel
 België
 Fax: +32 229-61242.

Hoogachtend,
 Voor de Commissie

Joaquín ALMUNIA
 Vicevoorzitter